

LINSCHOTEN-VEREENIGING

NIEUWSBRIEF 2012 – I

L.S.

Met de zich bijna wekelijks voordoende koerswijzigingen in de landelijke politiek lijkt het bijna geen toeval, maar de jaarlijkse vergadering van de Linschoten-Vereeniging op zaterdag 2 juni a.s. is gewijd aan het thema navigatie. Nadere bijzonderheden over het programma vindt u in de bijgevoegde uitnodiging. Daarnaast wordt u in deze Nieuwsbrief bijgepraat over het komende IMEHA-congres in Gent en de lotgevallen van de verenigingsreeks *Werken*.

Jaarvergadering 2 juni

Wat is navigatie zonder astronomie? Met die vraag in gedachten is het reisdoel van deze jaarvergadering wederom een oude universitaire sterrenwacht. Was Museum Sterrenwacht Sonnenborgh te Utrecht een aantal jaren geleden de locatie voor de jaarvergadering, ditmaal gaat de reis naar Leiden.

Heel lang was het niet mogelijk om de

Leidse Sterrewacht – inderdaad, zonder n in het midden – te bezoeken. Het oudste universiteitsobservatorium van Nederland (sinds 1633!) was aanvankelijk gehuisvest op het dak van het Academiegebouw aan het Rapenburg, maar kreeg in 1860 een eigen gebouw op het terrein van de Hortus Botanicus. De ingebruikname van de nieuwe sterrenwacht markeerde het begin van de bloeiperiode van de sterrenkunde in Nederland in het algemeen en die in Leiden in het bijzonder. Beroemde astronomen als Frederik Kaiser, Willem de Sitter en Jan Hendrik Oort deden spectaculaire ontdekkingen en vestigden de wereldwijde reputatie van de Nederlandse astronomie. Na de verhuizing van de Sterrewacht in 1974 naar het Huygenslaboratorium werd het gebouw tot 2006 gebruikt voor diverse colleges. De laatste jaren raakte het gebouwencomplex danig in verval, maar na een uitgebreide restauratie is de Oude Sterrewacht sinds kort weer in

✂=====

AANMELDING LEDENBIJEENKOMST EN JAARVERGADERING,
ZATERDAG 2 JUNI 2012, STERREWACHT/UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK LEIDEN

Ondergetekende,

Naam:

Postcode/plaats:

Adres:

Handtekening:

- Zal met ..... personen de ledenbijeenkomst en jaarvergadering bijwonen
- Stelt prijs op toezending van het financieel verslag per email op het volgende adres:
.....@.....
- Heeft geen email en stelt prijs op toezending van de vergaderstukken (verslag vorige jaarvergadering, verslag over 2012, financieel verslag) per post.

S.v.p. na invulling en ondertekening in een envelop opsturen naar onderstaand adres.

zijn vroegere luister hersteld. De oude observatoriumruimten zijn weer ingericht, de faculteit Rechten heeft er een aantal collegezalen en er is een bezoekerscentrum gevestigd. Ook niet-astronomen kunnen het gebouw nu bezoeken en kennis nemen van de roemruchte Leidse geschiedenis van deze tak van wetenschap.

Congres Gent

Op 5 juli aanstaande zal de Linschoten-Vereeniging *acte de présence* geven op het zesde *Congress of International Maritime History* in Gent. De Vereeniging verzorgt een sessie, waarin – als vervolg op de discussie tijdens het jubileumsymposium in 2008 – de vraag naar het publieksbereik van historische tekstedities en de toekomst van dergelijke edities in het digitale tijdperk centraal staat. Historici, neerlandici en uitgevers – waaronder ook de Hakluyt Society – zullen zich over dit thema buigen, waarna een forumdiscussie volgt.

Een lang gekoesterde wens

De reeks *Werken van de Linschoten-Vereeniging* is de trots van de Linschoten-Vereeniging. Voor sommige leden zijn de *Werken* juist de bestaansreden van de Vereeniging en is de rest min of meer bijzaak. Sedert de oprichting in 1908 heeft de vereniging 110 delen uitgebracht. Tot zover de bekende feiten. Minder bekend is echter, dat de Linschoten-Vereeniging lang geen eigen verenigingsreeks heeft gehad. Er was weliswaar een complete reeks, maar die stond bij uitgever Wouter Nijhoff, medeoprichter van de Linschoten-Vereeniging, in Den Haag op kantoor. In de jubileumuitgave *Reizen door de eeuwen heen* (2008) beschreef voormalig secretaris *cum* penningmeester Femme Gaastra hoe hij na de opheffing van uitgeverij Nijhoff in 1984 het kantoor in Den Haag bezocht en wel een complete reeks jaarverslagen meekreeg, maar niet de daar aanwezige reeks *Werken*. Die bleef achter bij Nijhoff.

Dankzij de schenking van een complete

serie door Shell Nederland aan de Vereeniging werd in dit gemis voorzien. Deze reeks werd ondergebracht bij de nieuwe uitgever van de reeks, de Walburg Pers in Zutphen.

Nu de Vereeniging echter sinds een jaar over een eigen *pied à terre* in het Corts Huis in Enkhuizen beschikt waar de oude boekenvoorraad is ondergebracht, leefde bij het bestuur de wens de reeks weer in eigen beheer te nemen. De Walburg Pers deed uiteraard met bezwaard gemoed afstand van de serie, maar had het volste begrip voor de wens van het bestuur. Tijdens de jaarlijkse evaluatiebijeenkomst met de uitgever in februari heeft de directeur van de Walburg Pers de reeks officieel overgedragen aan de voorzitter van de Linschoten-Vereeniging, waarna de serie naar Enkhuizen is overgebracht. Daarmee heeft de Vereeniging haar reeks uitgaven uit de periode-Nijhoff weer in eigen beheer. Het bestuur van de Linschoten-Vereeniging is de Walburg Pers zeer erkentelijk voor de goede zorg die de uitgever de afgelopen decennia over de serie heeft uitgeoefend. Uit de periode na 1984 bezat de Vereeniging evenmin een volledige serie delen. Delen waar veel vraag naar was werden tot en met het laatste deel uitverkocht. Dankzij een anonieme schenking kon onlangs ook in deze lacune worden voorzien. De Vereeniging beschikt nu weer over een complete reeks *Werken*. Met de ervaringen uit het verleden in gedachten is dit een bezit om zuinig op te zijn!

Contributie 2012

De leden die een machtiging tot automatische incasso hebben afgegeven, hebben inmiddels van de penningmeester bericht ontvangen dat de contributie over het lopende kalenderjaar zal worden geïnd. De overige leden hebben een factuur voor de lidmaatschapsbijdrage ontvangen of kunnen die op korte termijn tegemoet zien.

Colofon

© Linschoten-Vereeniging, 2012

secretariaat: Roestmos 3, 3069 AR Rotterdam
+31 (0)10 – 421 30 21 (19-21.30 uur)
linschoten-vereeniging@xs4all.nl
www.linschoten-vereeniging.nl